

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Deaf Studies workshop

Umenie Nepočujúcich

Umenie a literatúra Nepočujúcich

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Index

- Čo je umenie Nepočujúcich?
- Rôzne typy umenia Nepočujúcich
- De'Via
- Surdizmus
- Video “Nepočujúci umelci“
- Diskusia a záverečné reflexie

- Výskum o Nepočujúcom umelcovi a jeho tvorbe
- Prezentácia skupinovej práce

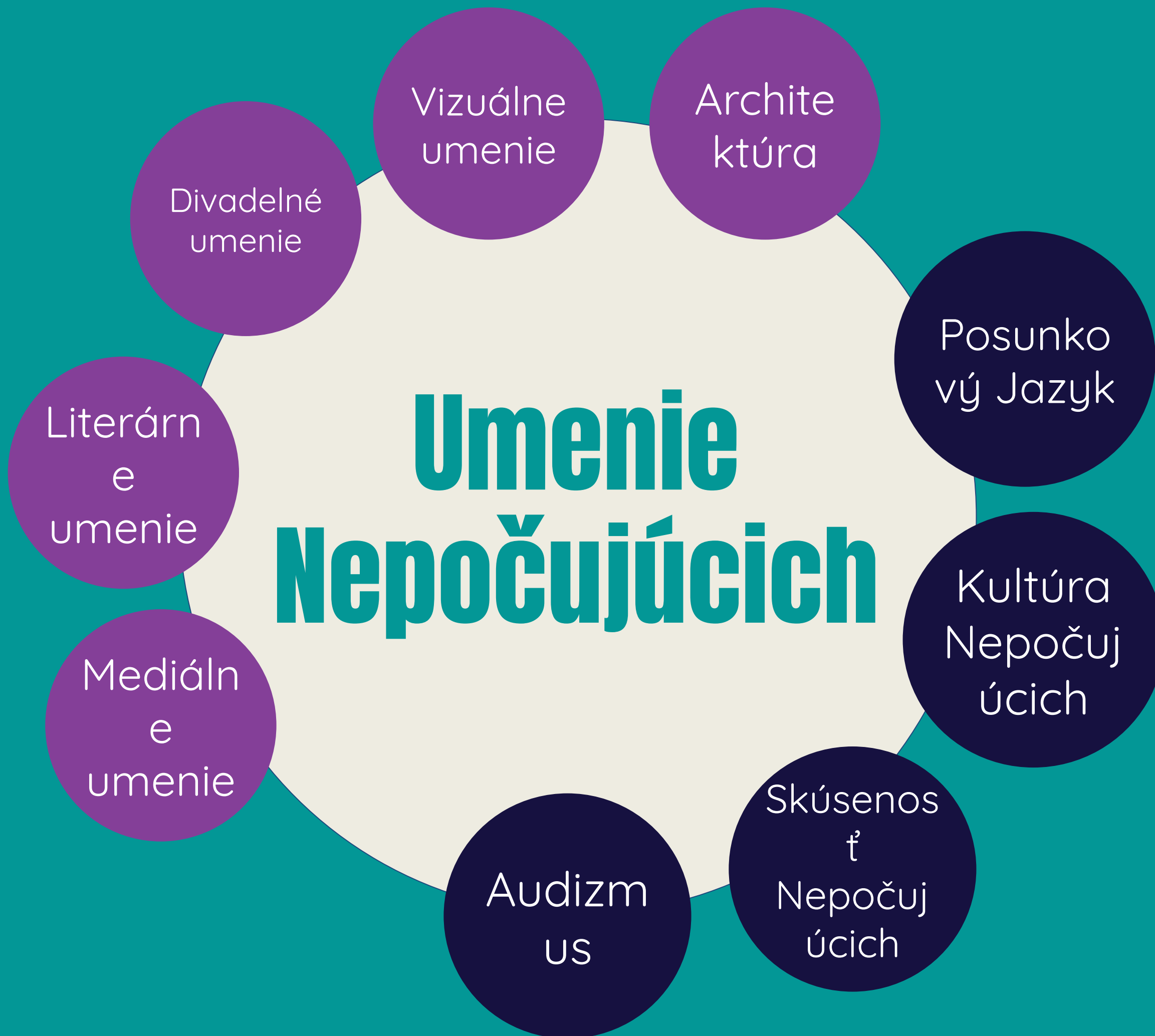

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Čo je umenie Nepočujúcich?

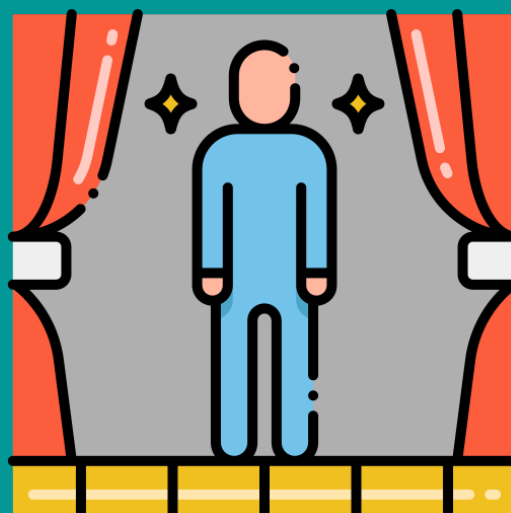

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Divadelné/Literárne umenie

- Divadlo
- Performatívne umenie
- Tanec
- Piesne
- (Vizuálna) hudba
- ABC príbehy
- Číselné príbehy
- Riekanky
- Poézia
- Visual Vernacular

- Vtipy / humor
- Beletria (romány, poviedky atď.)
- Komiksy
- atď.

Môžete uviesť príklady (aj z vašej krajiny).

Mediálne umenie

- Kinematografia
- Televízia
- Video art
- Animácia
- Atd.

Coda - I segni del cuore di
Sian Heder (2021)

*Sign Gene: The
First Deaf
Superheroes* di
Emilio Insolera
(2017)

Môžete uviesť príklady (aj z vašej krajiny).

Cortometraggi di
Lumo.tv,
Deaf Funny (C.
Swinbourne, 2017)

Spolufinancovaný
Európskou úniou

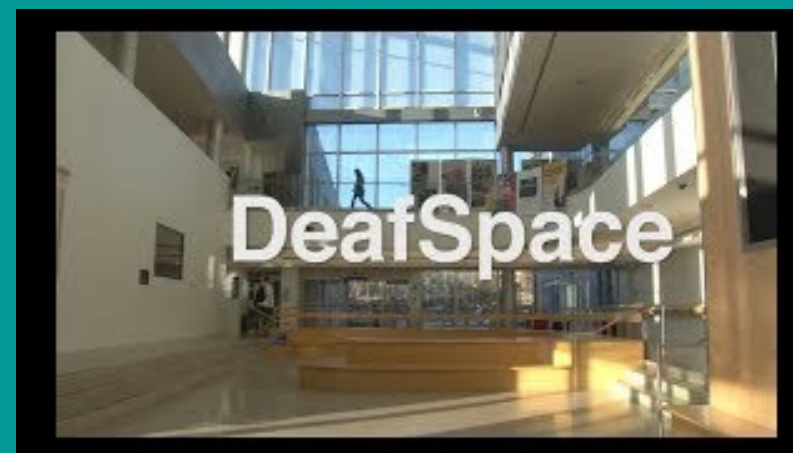
Architektúra

- Návrh budov
- Plánovanie mestského a krajinného priestoru

Návrh priestorov pre Nepočujúcich (DeafSpace)

<https://gallaudet.edu/campus-design-facilities/campus-design-and-planning/deafspace/>

DeafSpace Documentary,
Rachel Saputro

*Ako sa architektúra mení
pre Nepočujúcich,* Vox

Vizuálne umenie

- Maľba
- Sochárstvo
- Kresba
- Fotografia
- Digitálne umenie
- Ilustrácia
- atď.

Môžete uviesť príklady (aj z vašej krajiny).

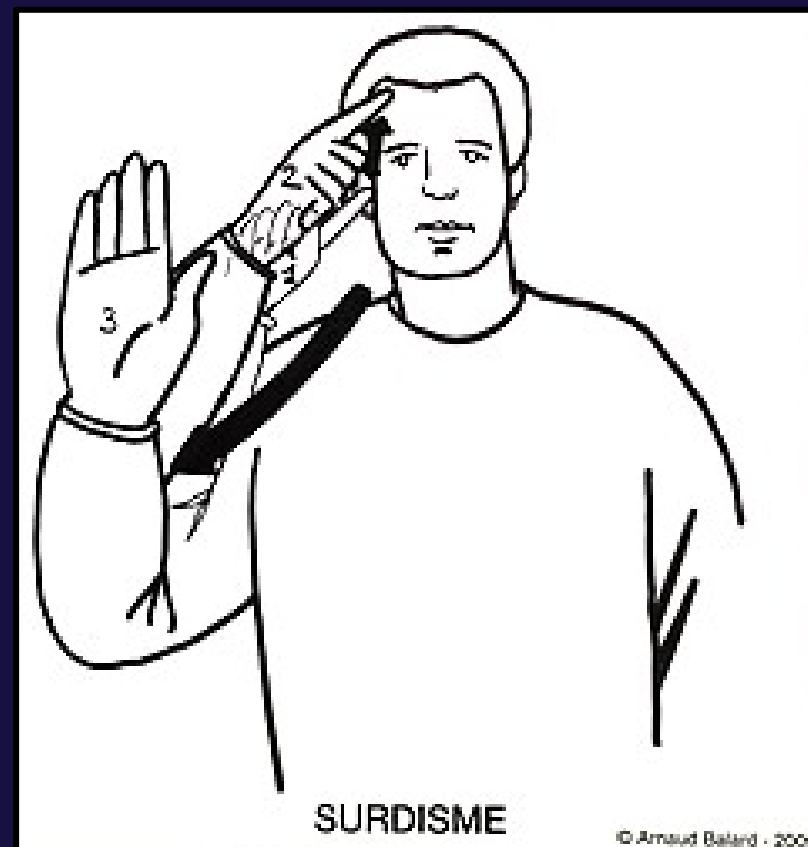
Umenie Nepočujúcich

V 20. storočí, najmä po svetových vojnách, sa nepočujúci umelci začali explicitnejšie zameriavať na témy súvisiace s hluchotou, každodennými skúsenosťami Nepočujúcich, audizmom, bojom za práva a dôležitosťou posunkového jazyka.

Tento trend nadobudol výrazný impulz v 60. rokoch, najmä v Spojených štátoch.

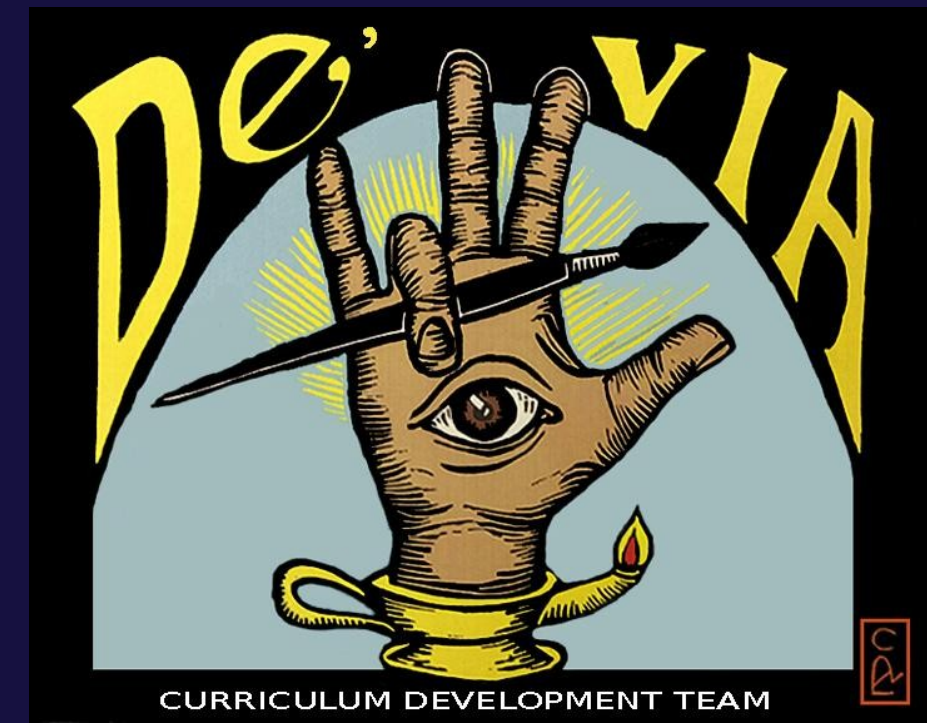
De' Via (Deaf View/Image Art - Nepočujúci pohľad/obrazové umenie)

USA, 1989

Surdizmus

Francúzsko, 2009

Logo „De' Via Curriculum
Development Team“
od David Call

De' VIA (Deaf View/Image Art - Nepočujúci pohľad/obrazové umenie)

De'VIA je umelecké hnutie, ktoré skúma a vyjadruje skúsenosti Nepočujúcich z kultúrnych, jazykových a intersekciónálnych perspektív. Vzniklo v kruhu umelcov tesne pred festivalom Deaf Way v roku 1989.

Štyri prvky De'VIA:

- **De:** Vyjadrenie *afirmácie, odporu* a slobody pre Nepočujúcich a hluchoslepých jedincov.
- **V:** Perspektíva Nepočujúcich a hluchoslepých a ich spôsob života vo svete.
- **I:** Obrazy, motívy a symboly reprezentujúce skúsenosť Nepočujúcich (vizualizácia).
- **A:** Umenie, aktivizmus, estetika a autentické vyjadrenie skúsenosti Nepočujúcich.

De' VIA - Motívy

- Ruky, oči, ústa, uši
- Deti
- Zvieratá (psy, vtáky, motýle, nočné motýle, ryby, kone, slony)
- Príroda (stromy, kvety, najmä slnečnice a púpavy, vlny alebo hora)
- Dvere ako portály alebo prekážky
- Hudobné referencie pre ASL (partitúry, noty, nástroje)
- Masky, bábky, bábiky, roboty
- Dopravné značky, zrkadlá, žiarovky, zvony, rukavice, modrá páska, most, kladivo, kochleárny implantát, klady, kríž, kľúč
- Reťaze, mreže, väzenie, lano, ostnatý drôt, háky
- A mnoho ďalšieho...

DEAF
CULTURE,
HERITAGE AND
DIVERSITY

Príklady

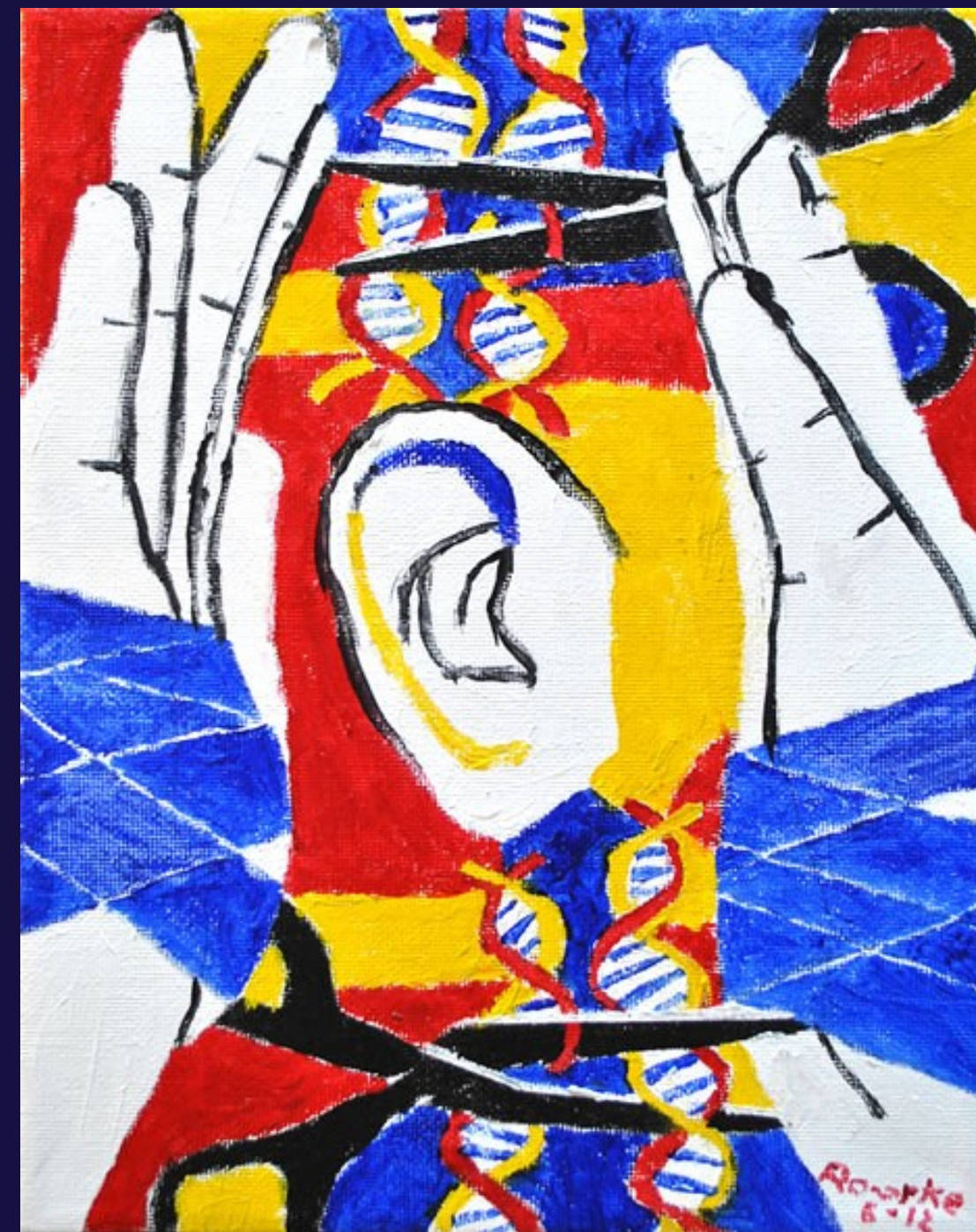
De'VIA

*Bell School 1944,
Betty G. Miller (1972)*

<https://deaf-art.org/deaf-art/devia-posters/>

*Man Made Hearing,
Nancy Rourke (2012)*

Pochopenie tvorby De'Via od Nancy Rourke: <https://www.youtube.com/watch?v=9RmaBaQHgiw>

Rozhovory: <https://youtu.be/6Og4BMcp3WA>

<https://youtu.be/tA807S8730o>

Môžete ukázať ďalšie umelecké diela z <https://deaf-art.org/artists/>

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Surdizmus

Manifest **Surdizmu** vytvoril francúzsky hluchoslepý umelec a aktivista – **Arnaud Balard** – v roku 2009 pri 20. výročí De'VIA, hoci Arnaud nemal žiadne znalosti ani skúsenosti s De'VIA (Deaf View/Image Art – Nepočujúci pohľad/obrazové umenie).

Arnaud Balard, in <https://deaf-art.org/profiles/arnaud-balard/#>

Manifest Surdizmu je podobným vyhlásením vizuálneho umenia jedinečného pre **skúsenosť Nepočujúcich** a rozširuje sa o **d'alsie žánre kultúrneho vyjadrenia** ako: film, divadlo, literatúra (posunková aj písaná). Zahŕňa tiež pojmy a koncepty ako *audizmus* a *Deafhood* a vyzýva na aktivistickú zložku v tvorbe umenia s tematikou Nepočujúcich (t. j. **ARTivism**).

<https://surdistsunited.com/>

Nezisková skupina vizuálnych umelcov, filmárov, básnikov, rozprávačov, spisovateľov a performerov, ktorá sa zaväzuje tvoriť umenie o skúsenostiach Nepočujúcich a sociálnej spravodlivosti prostredníctvom ARTivism.

Skupinová
aktivita

Video Nepočujúci umelci“

Diskusia a záverečné reflexie

Spolufinancovaný
Európskou úniou

**Extra
individuálna
aktivita**

Vyjadri svoju skúsenosť Nepočujúceho prostredníctvom umenia

Spolufinancovaný
Európskou úniou

**Extra
skupinová
aktivita**

Vyber si Nepočujúceho umelca a urob výskum!

Môžeš si vybrať umelca z <https://deaf-art.org/artists/>

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Zdroje

Deaf Art by Rochester Institute of Technology, <https://deaf-art.org/>

De'VIA Curriculum, <https://deviacurr.wordpress.com/>

Durr P. (2006), *De'VIA: Investigating deaf visual art*, RIT Scholar Works, Rochester Institute of Technology. In <https://scholarworks.rit.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1424&context=article>

Folchi, A. and Rossetti, R. (2007). *Il colore del silenzio. Dizionario biografico internazionale degli artisti sordi*. Electa.

Holcomb, T. K. (2023). *Introduction to Deaf culture*. 2nd edition. Oxford University Press. <http://www.introductiontodeafculture.com/intro-to-deaf-culture.html>

Leighty R. (2020), “*Surdism - What's That?*” on *Deaf Artists* in <https://deafartists.wordpress.com/2020/02/04/surdism-whats-that/>

Rit Libraries, *Deaf Artists and De'VIA*, in <https://infoguides.rit.edu/deafart>

Surdists United, <https://surdistsunited.com/>

Kontakt

<https://deafstudies.eu/>

Deaf Culture, Heritage and Diversity

@deafstudies.eu

TURKOOIS

Innosign

Witaf
Seit 1865 im Dienste der Gehörlosen

ISTITUTO DEI SORDI
DI TORINO